

Konferencijos

Atsinaujinančių energijos išteklių politika Lietuvoje šiandien ir ateityje

Rezoliucija

2010 m. lapkričio 24 d., LR Seimas

Lietuvos atsinaujinančių šaltinių energijos ištekliai viršija šalies poreikius, tačiau jų panaudojimui reikalingi techniniai-technologiniai pertvarkymai, kuriems įgyvendinti būtini skubūs politiniai sprendimai. Pirmaujančių atsinaujinančios energetikos šalių patirtis rodo, kad atsinaujinančių energijos išteklių potencialo panaudojimas mažina priklausomybę nuo energijos importo, skatina ekonomikos augimą, sukuria darbo vietas, atveria naujas galimybes moksliniam ir technologiniam progresui.

Konferencijos dalyviai, suvokdami atsinaujinančios energijos plėtros aktualumą, jos svarbą šalies socialinei, ekonominei ir aplinkosauginei raidai, atsižvelgdami į tai, kad jau antri metai yra rengiamas LR Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo projektas ir vis atsiranda kliūčių jo priėmimui, kad Lietuvos kaimynės, skiriančios prioritetus atsinaujinančiai energetikai, laimi kovą dėl investicijų pritraukimo.

Manome, kad atsinaujinančių energijos išteklių plėtra turi būti orientuota į pažangiausias technologijas, kurių diegimas užtikrintų aukštą energetinį ir ekonominį efektyvumą ir turėtų kuo mažesnę neigiamą poveikį aplinkai, gamtinėms ekosistemoms ir jų biologinei įvairovei. Pagaminamos energijos kaina turi būti socialiai priimtina. Atsinaujinanti energija negali būti vertinama tik aritmetiškai, t. y. skaičiuojant vien buhalterinę energijos kainą. Kadangi atsinaujinančios energetikos plėtra suteikia valstybei privalumų, yra būtinas visapusiškas ne tik kaštų, bet ir lydinčiosios socialinės-ekonominės naudos vertinimas, įskaitant pirminių energijos šaltinių importo mažinimą, investicijų pritraukimą, darbo vietų kūrimą, energetinį ir politinį saugumą, aplinkosaugą ir kitus reikšmingus faktorius.

Esame įsitikinę, kad siekiant sumažinti Lietuvos energetinę priklausomybę nuo monopolinio iškastinių energijos išteklių tiekimo, sumažinti importuojamų dujų ir naftos produktų vartojimą yra **būtina**:

- Nacionalinės energetikos politikos prioritetais paskelbti spartų atsinaujinančių energijos išteklių įsisavinimą elektros energijos ir šilumos gamyboje bei transporto sektoriuje, užtikrinti platų energijos efektyvumo priemonių diegimą bei pastatų renovaciją;
- Nedelsiant baigti formuoti atsinaujinančią energetiką reglamentuojančią teisinę bazę, pirmiausia kuo skubiau priimant LR Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymą ir visus jo įgyvendinimui reikalingus poįstatyminius aktus tam, kad būtų užtikrintas investicijų pritraukimas ir padidintas ekonomikos vystymosi pagreitis. Pabrėžiame, kad teisės aktų nuostatos turi užtikrinti palankias, nediskriminuojančias atsinaujinančios energetikos ekonominio skatinimo priemones.
- Atsisakyti ydingų aukcionais reguliuojamų atsinaujinančių išteklių energetikos paramos schemų, nes dėl diskriminacinių sąlygų bus stabdomos investicijos, ribojama plėtra ir kils grėsmė šalies tarptautinių įsipareigojimų įgyvendinimui.

Pasisakome už tai, kad integruojant darnias ir efektyvias žaliosios energijos gamybos technologijas į šalies energetinę sistemą būtų palaipsniui didinama atsinaujinančios energijos dalis bendrame pirminės energijos balanse. Maksimaliai, tačiau aplinkai draugiška forma, būtų naudojami biomasės ištekliai, skatinamas medienos perdirbimas ir atliekų energijos gamybai panaudojimas, reikšmingai mažinamas apvaliosios medienos eksportas ir tuo didinamas biomasės panaudojimas šalyje. Taip pat pasisakome už tai, kad būtų intensyviai išnaudojamas centralizuotai ir privačiai diegiamų vėjo ir saulės energijos potencialas, bioskaidžių atliekų skaidymosi procese susidaranti biodujos, mažosios hidroenergetikos projektai, teikiant pirmenybę nepatvankinėms technologijoms bei geoterminė energija. Konstatuojame,

kad atsinaujinančių išteklių plėtra suteikia galimybę tiekti energiją vartotojams pigiau nei energijos gamybai naudojant iškastinį kurą.

Atsinaujinančių išteklių energetikos plėtra leistų Lietuvai vykdyti priimtus įsipareigojimus pagal ES direktyvą dėl skatinimo naudoti atsinaujinančių išteklių energiją 2009/28/EB, pagal kurią Lietuva yra įsipareigojusi iš atsinaujinančių išteklių 2020 m. gaminti 23 proc. visos šalyje suvartojamos energijos. Pagal techninį atsinaujinančių energijos išteklių potencialą, Lietuva galėtų priklausyti toms ES valstybėms, kurios kelia ambicingesnius tikslus atsinaujinančių išteklių energetikoje.

Ragine visas politines frakcijas Seime susitelkti ir užtikrinti atsinaujinančių energijos išteklių plėtrai palankių teisės aktų ir ekonominių skatinimo priemonių paruošimą, priėmimą ir įgyvendinimą. Raginame Vyriausybę kaip įmanoma greičiau paruošti LR Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymą lydinčiuosius teisės aktus, kad įstatymas būtų priimtas ir galėtų įsigalioti kaip įmanoma greičiau. Tikime, kad Lietuva gali ir turi tapti viena iš atsinaujinančių energijos išteklių panaudojimo lydere regione ir Europoje, užtikrinant tvarią plėtrą ir energetinę nepriklausomybę.